Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0413U007440

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-12-2013

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткачова Юлія Олександрівна
2. Tkachova Yuliya Oleksandrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.11

Назва наукової спеціальності: Цитологія, гістологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 26-12-2013

Спеціальність за освітою: 8.04010201

Місце роботи здобувача: Донецький ботанічний сад НАНУ

Код за ЄДРПОУ: 05420037

Місцезнаходження: 50089, м. Кривий Ріг, вул. Маршака, 16 А

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.254.01

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України"

Код за ЄДРПОУ: 02128514

Місцезнаходження: Осиповського, 2А, м. Київ, Київська обл., 04123, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Донецький ботанічний сад НАНУ

Код за ЄДРПОУ: 05420037

Місцезнаходження: 50089, м. Кривий Ріг, вул. Маршака, 16 А

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.19.01

Тема дисертації:

1. Цитогенетичні ефекти у проростках Pinus pallasiana D. Don та Picea abies (L.) Karst. з насіння насаджень промислових регіонів степової зони України

2. Cytogenetic effects in seed germs of Pinus pallasiana D. Don and Picea abies (L.) Karst. from stands in industrial regions of the steppe zone of Ukraine

Реферат:

1. Встановлено, що в умовах техногенного регіону в клітинах проростків P. pallasiana виникає значна кількість порушень, пов'язаних зі структурою хромосом, цілісністю веретена поділу та втратою генетичного матеріалу. У клітинах проростків насіння рослин, що зростають біля металургійних та цементного комбінатів, а також у крупному промисловому місті виявлено мікроядра, що свідчить про протікання патологічних процесів при формуванні насіння. В умовах інтродукції в екологічно безпечному районі ("Асканія-Нова") для цього виду відмічено достовірно менший рівень порушень. Для P. abies чітких особливостей у протіканні мітотичних процесів пов'язаних з умовами зростання, не виявлено. У каріотипі обох видів з насаджень виявлено тенденцію до збільшення сумарної довжини хромосомного набору та кількості вторинних перетяжок. Серед проростків насіння P. abies з насадження в дендрарії Донецького

ботанічного саду НАН України відмічено міксоплоїдні. У клітинах проростків насіння досліджуваних видів виявлено збільшення кількості ядерець на одно ядро та збільшення розмірів нуклеолярних структур при зростанні материнських рослин в несприятливих умовах. У зміні ядерно-ядерцевого співвідношення у клітинах обох видів спостерігалася протилежна тенденція. В насадженні P. abies відмічено зменшення цього показника, а у P. pallasiana - збільшення. При порівнянні всіх досліджуваних показників у P. pallasiana та P. abies, що зростають в однакових умовах (м. Донецьк), виявлено видоспецифічні особливості.

2. This work is devoted to the study of cytogenetic effects observed in the cells of seed progeny of Pinus pallasiana D.Don and Picea abies (L.) Karst. in adverse environmental and climatic conditions of the steppe of Ukraine. It is established that there is a significant number of abnormalities of the structure of chromosomes, spindle integrity and loss of genetic material in P. pallasiana seedlings cells under the technogenic conditions. There were detected micronuclei in seedling cells from all investigated samples that is indicative of pathological processes in the course of seed formation. A significantly lower level of violations was observed in this species under the conditions of introduction in the steppe of Ukraine. There were no peculiar features of the mitotic processes in Picea abies related to growth conditions. A pronounced trend of increase in the total length of a chromosome set and number of secondary constrictions was revealed in the karyotype of both plant species in plantations. Poikiloploid plant seedlings were detected in Picea abies in the Arboretum of the Donetsk Botanical Garden. Their presence can be related to adaptive responses. There was noted an increase of nucleoli number per nucleus and that of nucleoli structures' size in the investigated seedling cells of maternal plants growing in adverse conditions. The opposite trend was observed in nucleus-nucleolus ratio change for these two species. A marked decrease in this index was noted in P. abies plantation, whereas its increase was characteristic of P. pallasiana.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коршиков Іван Іванович
2. Korshikov Ivan Ivanovych

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.12, 03.00.12

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кунах Віктор Анатолійович
2. Кунах Віктор Анатолійович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.15, 03.00.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чугункова Тетяна Володимирівна
2. Чугункова Тетяна Володимирівна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.15, 03.00.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Блюм Ярослав Борисович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Блюм Ярослав Борисович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.